

СТАНОВИЩЕ

от доцент д-р Геннадий Павлович Агре
Институт по информационни и комуникационни технологии –
Българска академия на науките
по материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „доцент” в ИИКТ-БАН
по професионалното направление 4.6. „Информатика и компютърни науки”
специалност 01.01.12. „Информатика”

Основание за становище: със заповед на Директора на ИИКТ-БАН №109 от 01.08.2016 г. съм определен за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” в секция „Лингвистично моделиране и обработка на знания” по професионалното направление 4.6. „Информатика и компютърни науки” специалност 01.01.12. „Информатика”, обявен в Държавен вестник бр. 44 от 10.06.2016 г.

За участие в конкурса е подал документи единственият кандидат – д-р Светла Николова Бойчева – специалист с висше образование в секция „Лингвистично моделиране и обработка на знания” в ИИКТ-БАН

1. Кратки биографични данни за кандидата

Светла Бойчева е родена през 1971 г. През 1994 г. става магистър по специалност „математика” в Софийски университет, а през 2004 г. – доктор по научната специалност „Информатика” в същия университет. През 2006 г. тя е постдокторант в Университет в Хамбург, където работи в областта на разработване на системи за електронно обучение, използващи обработка на естествен език. През 2007 г. става доцент с решението на ВАК, от 2008 г. до 2012 г. работи като доцент в УНИБИТ, а през 2010-2014 г. – като доцент в Американски университет в България. От 2015 г. Светла Бойчева работи като специалист с висше образование в ИИКТ-БАН.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

2.1 Публикационната дейност

Научната и научно-приложната дейност на кандидата е в областта на конкурса. Д-р Светла Бойчева има общо 71 публикации, като за настоящия конкурс тя е представила 22 публикации, които не са участвали в предходните конкурси (за придобиване на образователна и научна степен „доктор” и др.).

Всички представени публикации на кандидата са „публикации в специализирани международни издания”, съгласно Чл.3 ал.5 на „Правилник за специфичните условия за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Института по информационни и комуникационни технологии – БАН”, и могат да бъдат класифицирани по следния начин:

По значимост:

- публикации в списания или поредици с импакт фактор или с SJR импакт ранг – 6 бр. (№ 3, 9, 10, 17, 19, 22)

- публикации без импакт фактор или ранг, но индексирани в SCOPUS или WoS – 5 бр. (№ 6, 7, 11, 13 и 20)
- публикации, реферирани или индексирани в други научни бази данни (напр. Google Scholar) – 11 бр. (№ 1, 2, 4, 5, 8, 12, 14, 15, 16, 18 и 21).

По типа на публикация:

- 1 глава в книга (№2), публикувана от международно издателство (Cambridge Scholar Publishing)
- 2 статии в международни списания с SJR ранг (№3 и 9)
- 19 доклада на международни научни конференции, чиито трудове са реферирани и индексирани в световната система за реферирание, индексирание и оценяване (№1, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22).

По броя на съавтори:

- самостоятелни – 3 бр. (№ 2, 3, 4)
- с един съавтор – 6 бр. (№ 5, 6, 7, 8, 10 и 18), от които в 1 (№10) кандидатът е първи автор
- с два и повече съавтори – 13 бр, от които в 8 (№9, 11, 12, 13, 16, 19, 20 и 22) кандидатът е първи автор.

Д-р Светла Бойчева също така е изнесла 7 поканени доклада на национални и международни конференции, както и 4 публични лекции.

Този анализ показва, че д-р Светла Бойчева е един изграден учен, който може успешно да провежда изследвания както самостоятелно, така и в колектив, а резултатите от нейните изследванията са приети от международната научна общност.

2.2. Преподавателската дейност

Кандидатът има огромен опит като преподавател – тя е водила 59 курса по различни информатични дисциплини в Софийски университет, Американски университет в България, Нов български университет и УНИБИТ. От тях би искал да отбележа следните курсове, тясно свързани с темата на настоящия конкурс:

- Синтактичен анализ при обработка на естествен език (30 лекции и упражнения) в ФМИ - Софийски университет (2002-2003)
- Изкуствен интелект (30 семинарни упражнения) в ФМИ - Софийски университет (2002-2006)
- Изкуствен интелект (30 лекции) в Философски факултет на Софийски университет (2002-2003)
- Изкуствен интелект (30 лекции и 20 упражнения) в ФМИ - Софийски университет (2002-2006)
- Интелигентни системи за обучение (60 лекции) в ФМИ - Софийски университет (2002-2006)
- Изкуствен интелект и логическо програмиране (30 лекции и упражнения) в НБУ (2009-2015)
- Artificial Intelligence (на английски език) (30 лекции и упражнения) в НБУ (2010-2013)
- Експертни системи (30 лекции и упражнения) в НБУ (2008-2014)

2.3 Участие в научни проекти

Д-р Светла Бойчева е участник в 8 международни проекта (от които 3 са финансирани по 7-мата Рамкова програма на ЕС) и в 3 национални проекта (от които 2 са с Фонд „Научни изследвания“).

3. Научни, научно-приложни и приложни постижения

Научни, научно-приложни и приложни постижения на кандидата могат условно да бъдат разбити на следните 3 групи: 1) Обработка и извличане на информация от специализирани медицински текстове и клинични записи на български език; 2) Анализ на текстове на български език; 3) Прилагане на методи за обработка на естествен език за цели на електронно обучение.

3.1 Обработка и извличане на информация от специализирани медицински текстове и клинични записи на български език (публикации № 1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12)

Основните постижения на кандидата по тази тематика включват:

- Разработване на подход за извличане на информация от големи бази данни, съдържащи амбулаторни листи на български език, като изследвани от 2 до 6 рисков фактора на пациент. Получените резултати показват слабите места в организацията на първичната медицинска помощ и специализирана извънболнична помощ в България.
- Анализ на медицинската терминология, използвана в клиничните записи на български език. Представен е подход за полуавтоматично създаване на българо-латински речник за медицински термини.
- Разработване на подход за извличане на структурирана информация за състояние на пациент от епикризи на български език, като подходът е езиково независим и е тестван и за малък корпус на английски език с относително висока точност.
- Проектиране на метод за автоматичното асоцииране на кодове на международната класификация на болести на диагнозите в епикризи на български език, като е разработен и прототип на системата, реализираща предложения метод.
- Създаване на подход за идентифициране на темпорални маркери и сегментиране на историята на заболяването на пациент по епизоди. Подходът е реализиран като прототип на система за обработка на темпорална информация в медицински записи на български език. Получените резултати са сравними с постиженията на подобни алгоритми, прилагани към текстове на английски език.
- Разработване на подход за обработка на някои видове отрицание в изречения на български език, който е реализиран в системата МЕНР, използвана за анализ на електронни записи на епикризи на пациенти. Това е първото задълбочено изследване на автоматично извличане на информация от медицински текстове на български език.

3.2 Анализ на текстове на български език (публикации № 13, 18, 19, 20, 22)

Основните постижения на кандидата по тази тематика включват:

- Разработване на алгоритъма за умозаключения при разбиране на парафрази чрез използване на знания за предметната област. Алгоритъмът е интегриран в система

FRET за извличане на информация от репортажи с цел попълване на шаблони за разпознаване на дадено събитие в тях.

- Проектиране на алгоритъма за автоматичната обработка на някои видове отрицание във въпросителни изречения в специализирани технически текстове. Алгоритъмът е реализиран в система, основана на знания, предназначена за задаване на въпроси в областта на финансите.
- Разработка на подхода за автоматично генериране на концептуални графи от специализирани технически текстове, който е реализиран в прототипа на система CGExtract.

3.3. Прилагане на методи за обработка на естествен език за цели на електронно обучение (публикации № 14, 15, 16, 21)

- Проектиране на алгоритъма за определяне на семантичната коректност на изречение на естествен език чрез проверка на неговата релация с минималното и максималното множество от допустими коректни значения. Алгоритъмът е интегриран в адаптивна система за обучение STYLE за научаване на чуждоезикова терминология в областта на финансовите пазари
- Разработка на подход за автоматично генериране на въпроси на естествен език от учебни материали чрез използване на концептуални графи и онтологии. Подходът е реализиран в система CG-EST за електронно самообучение в специализирана област.
- Разработка на модела на система за вземане на решение за дизайн на обучение на учителя в областта на технологии, базирана на използване на размитата логика. Моделът е реализиран в експертна система.
- Разработка на подхода за използване на концептуални графи за представяне на знания в системи за електронно обучение. Подходът е интегриран в система за електронно обучение чрез реализацията на модула за проверка на коректността на отговори на въпроси, представени като свободен текст.

4. Цитирания

За представените за конкурса 22 публикации са забелязани 86 цитирания, като 59 от тях са в списания с импакт фактор или в специализирани международни списания.

5. Критични забележки и препоръки

Нямам критични забележки.

6. Лични впечатления

Личните ми впечатления от Светла Бойчева като колега и специалист са много добри. Познавам ѝ още от времето, когато тя е била докторант. Смятам, че от тогава тя се превърна в напълно изграден и международно признат учен със сериозни научни и научно-приложни постижения в такива области като обработка на естествен език и електронно обучение.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от д-р Светла Бойчева, напълно отговарят на изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния правилник на ИИКТ-БАН относно получаване на академична длъжност „доцент” в ИИКТ-БАН.

След запознаване с предоставените в конкурса материали и научни трудове и извършения анализ на тяхната значимост и приноси, убедено давам своята **положителна оценка** и препоръчвам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Научния Съвет на ИИКТ-БАН за избор на д-р Светла Николова Бойчева на академичната длъжност „доцент” в ИИКТ-БАН по професионално направление 4.6. „Информатика и компютърни науки” специалност 01.01.12. „Информатика”.

21.10.2016 г.